

Kitaaba Daani'el - Lakkoofsa Torbaatamii Sagalii

Mul'ifachuu Fincila 1888: Barumsa Dhaloota Lammaffaa Adveentizimii Laa'oodiqiyaa irraa argamu

Jeff Pippenger
2024-02-12

Dhaloonni lammaffaan Adventizimii Laa'odiiqeyaa bara 1888tti ga'e, dhaloonni sunis karaa fakkeenya raajii keessatti Hisqi'el boqonnaa saddeet keessatti ciiggaa lammaffaa ta'ee bakka bu'ameera; innis "kutaawwan fakkeenya isaa" jedhuun ibsameera.

Kanaaf ani ol seenee; kunoo bifoote munyuuqoo hunda, bineensota jibbisiisoo, waaqolii mana Israa'el hundas, dallaa naannoo hundumaa irratti fakkii isaanii kaafamanii turan. Isaan durattis maanguddoota mana Israa'el keessaa namoonni torbaatamni dhaabatani turan; gidduu isaanii keessatti immoo Yaazaaniyaa ilmi Shaafaan dhaabatee ture; namni hundinuu harka isaa keessatti cuuphii ixaanaa qabatee ture; duumessi ixaanaa furdaa ol ba'aa ture. Innis naan jedhe, Yaa ilma namaa, maanguddoonni mana Israa'el dukkana keessatti waan godhan, tokkoon tokkoon isaanii kutaalee fakkii isaatii keessatti, argitee? Isaan, "Waaqayyo nu hin argu; Waaqayyo lafa dhiiseera" jedhu. Hisqi'eel 8:10–12.

Kutaan fakkeessaa namoota akka maanguddoota durii ta'anitti mootummaa godhaman keessa dhokatan hammina hamaa sanaa agarsiisu; isaanis hammina sanauma qalbii isaanii keessaa kutaa yaadaa keessatti qofa utuu hin taane, gara kutaa mana qulqullummaa Waaqayyoo keessattis galchaniiru.

Nyaata nama ija hamaan qalloottii hin nyaatin; nyaata mi'aawaa isaas hin hawwin; akka inni garaa isaa keessatti yaaduutti, akkasuma inni dha: "Nyaadhu, dhugi," jedha siif; garuu garaan isaa si wajjin miti. Fakkeenya 23:6, 7.

Hammin badiisummaa mana fakkiiwwanii, utubaa mana qulqullummaa irratti akkasumas utubaa sammu maanguddoota sanaa irratti barreeffamee jira. Kutaan dhoksaan fakkiiwwanii kan jibbisiisaa lammaffaa Hisqi'el boqonnaa saddeet keessatti ibsame, dhaloota lammaffaa Adventizimii Laa'odiiqeyaa ni bakka bu'a; jibbisiisota afran keessaa jibbisiisaan lammaffaan fincila waloo irratti xiyyeeffannoo kennuuf yeroo caalaa fudhata, ta'us jibbisiisotni afran hundinuu namoota eegdotta uummataa ta'uu qabuun raawwatamaa akka jiranitti dhiyaataniiru.

"Mallattoo bilisummaa sanaa warra 'wan hunda jibbisiisaa achitti hojjetamaniif hafuura caccabsee aadanis iyyanirratti' kaa'ameera. Amma ergamaan du'aa ni ba'a; inni mul'ata Hisqi'el keessatti namoota meeshaa qalma qabaniin bakka buufameera; isaanis ajajni akkana jedhu isaaniif kennameera: 'Jaarsolii fi dargaggoota, durboota, ijoollee xixinnoo fi dubartoota guutummaatti fixa; garuu nama mallattoo sana qabu kamittiyyuu hin dhihaatinaa; mana qulqullummaa Koo irraas jalqabaa.' Raajiin akkana jedha: 'Isaanis jaarsolii mana sana dura turan irraa jalqaban.' Hisqi'el 9:1–6. Hojiin badiisaa kun warra eegdottoota hafuura saba

sanaa ta'uu isaanii himatan gidduutti jalqaba. Eegdota sobaatu jalqaba kufa. Nama mararfatu yookaan hambisu tokkollee hin jiru. Dhiironni, dubartoonni, durboonni, fi ijoolleen xixinnoon walumaan badu.” The Great Controversy, 656.

Fincilli lammaffaa dhufaatii dhaloota lammaffaa mallatteessu addatti geggeessitoota Adventizimii Laa'odiiqeyaa wajjin wal qabata; kunis akka walga'ii Waliigalaa bara 1888 Minneapolis keessatti raawwatametti raawwatameera. Inni jechama “maanguddoota mana Israa'el” jedhuun akkasumas “namoota torbaatama” jedhuun bakka buufama. Hojiin Musee wajjin wal qabatee kan turan jaarsolii torbaatama turan; gareen bartoota Yesuus inni lammaffaas namoota torbaatama of keessaa qaba ture. “Torbaatamni” akkuma “maanguddoonni” geggeessummaa bakka bu'a. Jibbisiisni lammaffaan geggeessummaa irratti xiyyeeffannaa dabalataa kaa'a; akkas gochuudhaanis jibbisiisicha akka fincila waldaa keessaa geggeessitoonni gamtaa ta'anii raawwatan wajjin wal qabatu irratti xiyyeeffannaa kaa'a.

Namoota durii torbaatama keessa “Yaazaaniyaa ilmi Shaafaan” dhaabatee ture. Maqaan “Yaazaaniyaa” jedhu “Waaqayyo irraa dhaga'ame” jechuu dha; innis hooggansa yeroo Waaqayyo dubbachaa ture sanuma keessatti fincile bakka bu'a; inni Waaqayyo dhaga'e, garuu dhaggeeffachuu dide; mootummaa Waaqayyo saba isaa dhiise, akkasumas Waaqayyo wanta golgaa iccitii keessatti ta'aa ture hin argu jedhee labseera. Yaazaaniyaa “ilmi Shaafaan” ture; maqaan “Shaafaan” jedhu immoo “dhoksuu” jechuu dha. Haalli dhaloota lammaffaa kun fincila hooggansa yeroo Waaqayyo dubbachaa ture sanuma keessatti fincile agarsiisa; isaanis Waaqayyo hojii isaanii ni arga yookaan isaaniif ni yaada jedhee hin amanne.

ی ای قی دوال د لام رپ سنارفنک ی مومع د لاک م ۱۸۸۸ د مت ی غه ی چ ی د یرک تبت بتی او رتس ی و
بتی او روخ ی ادخ یک سنارفنک ی مومع هپ لاک م ۱۸۸۸ د . یوش لدوبش و یرتا یربخ هباترشم د مزیت نو دا
ی چ هواک ناموگ ی ی هب ی چ هلک ، یلوک یک ولپخ هپ ی ی هب یوغه ی چ یلدوبش ورو ی دنوغ هغه و نارشم د مت
وا زنوج و نارشم و ا ، یوز د یغ د ، بتی او روخ د یوغه ، یک یل او بتپ هپ و نوخ ولپخ د ، متله . یروا من ی ادخ
یوغه ی ادخ هکخ ، ی ش یلوک یربخ لو د دازا هپ ی چ دولرد رواب یوغه . یلوک یربخ ی دب دض رپ رنگا و
یوغه . یلدوبش ورو مت یربم غی پ یرتا یربخ ادمه ی ادخ و خ ؛ یال دیلی ش من یک و بتوک ی صخش ولپخ هپ
راکنا ی ی و دیروا هل و خ ، هدیروا ماغی پ ناراب ی تس ورو د یوغه ی خم هل ماله د و ا ، و ی یک هدیروغ هگ هو ی هپ
رکو .

Bara 1888 keessa hooggansa fincila akkanaa ifaan ifatti mul'ise kan uume maal ture, kan Obboleettii White fincila Qoraa, Daataan fi Abiiraam wajjin walbira qabdee ibsite?

“Yeroo Ati Hafuura Qulqulluudhaan ifa siif ta'e, hammina hundumaa sana Minneapolis keessatti ture akkuma inni jiru, akkuma Waaqayyo isa ilaalu ni argita. Ani addunyaa kana keessatti si deebi'ee yoon si hin argine illee, gadda, dhiphina, fi ba'aa lubbuu ati sababa malee natti fidde siif dhiisuu koo mirkanaa'i. Garuu lubbuu keetiif jecha, Isa siif jedhee du'eef jecha, dogoggora kee akka argituu fi akka himattu nan barbaada. Ati warra Hafuura Waaqayyoo morman wajjin dhuguma tokkummaadhaan hirmaatteetta. Gooftaan obboloota Jones fi Waggoneriin hojjechaa akka tureef ragaa ati siif barbaachisu hundumaa qabda turte; garuu ifa sana hin simanne; erga miirri akkasiin guddisame, jechoonni dhugaatti mormanii dubbataman sun booda, ati akka dogoggorte, namoonni kun ergaa Waaqayyoo irraa qaban, ati immoo ergaa fi ergamtoota sana salphiftee akka turte himachuuf qophoofta hin turre.”

“Yoom iyyuu ani saba keenya gidduutti of-quufa cimaa akkasii fi ifa fudhachuu fi beekanii amanuu diduu akka Minneapolisitti mul’ate hin argine. Namoota walga’ii sana irratti hafuura mul’ate sana kunuunsan keessaa tokko illee, hamma of-jajuu isaanii gad of qabanii fi akka isaan Hafuura Waaqayyootiin hin sochoofamne, garuu akka sammuu fi onneen isaanii loogiidhaan guutaman himatanii amananitti, deebi’anii ifa qulqulluu, dhugaa gatii guddaa qabu isa samii irraa isaaniif ergame sana hubachuuf hin argatan jechuun natti mul’ifameera. Gooftaan isaanii bira dhufuu, isaan eebbisuudhaa fi duubatti-deebi’uu isaanii irraa isaan fayyisuu fedha ture; isaan garuu hin dhageenye. Isaan hafuura isa Qoraa, Daataan, fi Abiiraam kakaase sanumaan sochoofamu turan. Namoonni Israa’el sun akka dogoggora keessa jiran isaanii mirkaneessuuf ragaan kam iyyuu dhiyaatu murteeffatanii mormu turan; isaanis karaa isaanii isa fincilaa sana irratti ittuma fufan, hamma baay’een isaanii irraa harkifamanii isaan wajjin tokkoomanitti.”

“Isaan eenyu turan? Isaan dadhaboo miti, wallaaloo miti, warri ifa hin argannes miti. Fincila sana keessatti bulchitoonni dhibba lamaa fi shantama, warri waldaa keessatti beekamoo ta’an, namoonni maqaa guddaa qaban turan. Dhugaan isaanii maal ture? ‘Waldaan hundinuu qulqulluu dha, hundi isaanii, Waaqayyo immoo gidduu isaanii jira; egaa maaliif waldaa Waaqayyoo irratti of ol kaaftu ree?’ [Lakkoobsa 16:3]. Qoraa fi warri isa wajjin turan murtii Waaqayyootiin yeroo badanitti, namoonni isaan gowwoomsan dinqii kana keessatti harka Waaqayyoo hin argine. Boruma isaa waldaan hundinuu Musee fi Aaroniin, ‘Isin uummata Waaqayyoo ajjeefan’ [Lakkoobsa 16:41], jechuun himate; dha’ichis waldaa irratti bu’e, namoonni kuma kudha afurii ol ta’an ni badan.”

“Aanaan Miniyaapolisii keessaa ba’uuf murteesse yeroo, ergamaan Gooftaa na bira dhaabatee akkana naan jedhe: ‘Akkas miti; Waaqayyo iddoo kana keessatti hojii ati hojjechuu qabdu siif qaba. Uummanni fincila Qoraah, Daataanii fi Abiiraam irra deebi’anii hojjechaa jiru. Ani iddoo kee sirrii ta’e keessa si kaa’eera; warri ifa keessa hin jirre kana hin beekan; isaan dhugaa-baatu kee hin dhagayan; ani garuu si wajjin nan jiraadha; ayyaanni koo fi humni koo si deggaru. Isaan si miti tuffatan, ergamootaa fi ergaa ani uummata koo biraatti erguutu isaan tuffatan. Isaan dubbii Gooftaa tuffatanii agarsiisaniiru. Seexanni ija isaanii jaamseera, murtii isaanii immoo jal’iseera; lubbuun hundi cubbuu isaanii kana irraa yoo hin qalbii jijjiiratin, of danda’uu isaanii isa hin qulqulleffamin, kan Hafuura Waaqayyootiif arraba taasisaa jiru kana irraa yoo hin deebi’in, dukkana keessa adeemu. Yoo isaan qalbii hin jijjiiratin, ani ibsaa-bakkaa isaa irraa nan kaasaa; yoo isaan deebi’anii jijjiiraman, ani isaan nan fayyisa. Isaan ilaalcha isaanii isa hafuura dukkanessaniiru. Waaqayyo Hafuura Isaa fi humna Isaa akka mul’isu hin barbaadan ture; sababiin isaas dubbii Koo irratti hafuura qoosaa fi jibbinsaa qabu. Salphinni, taphni faayidaa hin qabne, qoosaan, fi kolfi guyyaa guyyaadhaan raawwatamaa jiru. Isaan garaa isaanii Na barbaaduuf hin qopheessine. Isaan ibidda ofii isaanii qabsiisan keessa deemu; yoo isaan qalbii hin jijjiiratin immoo gadda keessatti ciisu. Waaqayyo akkana jedha: Iddoo hojii kee irratti dhaabadhu; ani si wajjinan jira, si hin dhiisu, si hin gatus.’ Jechoota kana isa Waaqayyoo biraa ta’an tuffachuun ani iyyuu hin ijaaramne.”

“Ifni ifaa qulqulluun, ibsaa ifaa ta’een Battle Creek keessatti ifaa ture; garuu warra walga’ii Minneapolis keessatti qooda fudhatan keessaa eenyutu gara ifaatti dhufee qabeenya badhaadhaa dhugaa Gooftaan samii irraa isaanii erge sana fudhate? Eenyutu Hogganaa,

Yesuus Kiristoos, wajjin tarkaanfii tarkaanfiidhaan deeme? Eenyutu hinaaffaa isaanii dogoggoraa, jaamummaa isaanii, hinaaffaa fi yaaddoo hamaa isaanii, mormii isaanii dhugaatti agarsiisan guutummaatti himannaa guutuu godhe? Tokko iyyuu miti; sababni isaas, ifa sana beekuuf yeroo dheeraa dagachuu isaanii irraa kan ka'e, inni isaan baay'ee duubatti dhiiseera; ayyaana keessatti fi beekumsa Kiristoos Yesuus Gooftaa keenyaatiin hin guddanne. Isaan ayyaana barbaachisaa, kan argachuu danda'an, kan muuxannoo amantii keessatti isaan namoota jajjaboo godhu ture, fudhachuu keessatti kufaniiru.”

“Ejjenno Minneapolisitti fudhatame mul'ate, akka mul'atutti, gufuu hin darbamne kan ta'e yoo ta'u, hamma guddaadhaan isaan shakkitoota, gaafattota, warra dhugaa fi humna Waaqayyoo didan wajjin keessatti cufe. Yeroo rakkinni biraan dhufu, warri yeroo dheeraadhaaf ragaa irratti ragaa walitti kuufame morman, irra deebi'anii tuqaawwan irratti yeroo ifatti akkasitti kufanitti qoratamu; kanaafis waan Waaqayyoo biraa ta'e fudhachuu fi waan humnoota dukkanaa biraa ta'e diduun isaanii ulfaataa ta'a. Kanaaf karaa isaanii nageenya qabeessa tokkichi gad of qabaniid deemuu, miilla isaanii duratti daandii qajeelaa tolchuu dha, akka warri naafni isaanii laafan karaa irraa hin garagalleef. Eenyu wajjin akka jiraannu garaagarummaa guutuu fida; jechuunis, nama Waaqayyoo wajjin deddeebi'u, isa amanuu fi isa irratti abdiin hirkatu wajjin ta'uu moo, nama ogummaa mataa isaanii jechuun hordofan, ibsaa boba'aa ofii isaanii keessatti deddeebi'an wajjin ta'uu.”

“Yeroon, kunuunsaa fi dadhabbiin dhiibbaa warra dhugaa irratti hojjetan sana fashaleessuuf barbaachise badiisa guddaa ture; sababni isaa nuti beekumsa hafuura keessatti waggoota hedduudhaan dura deemuu ni dandeenya turre; lubbuuleen baay'een, baay'eenis warri ifa keessa deddeebi'uu qabu Gooftaa beekuuf itti fufanii utuu deemanii, akka bahuun Isaa akkuma barii qophaa'e ta'e beekaniif, waldaa keessatti dabalammuu ni danda'u turan. Garuu yeroo hojii baay'een akkasii walumaagalatti waldaa keessatti hojjetoota dhugaa Waaqayyoo saba Isaatti ergu mormuudhaan akka dallaa giriinayitii dhaabataniid jiran sanaa dhiibbaa fashaleessuuf baay'achuu qabu, addunyaan dukkana wal bira qabeessa keessatti dhiifamti.”

“Waaqayyoo eegdonni ka'anii sagalee isaanii tokkummaadhaan ergaa murteessaa dabarsuu, malakata sagalee ifaa fi sirrii qabu dhageessisuu akka qaban yaade; kunis namoonni hundinuu bakka itti gaafatamummaa isaanii ariitiidhaan dhaabbataniid hojii guddaa keessatti qooda isaanii akka bahatanitti. Sana booddee, ifni cimaa fi ifaan guutame kan ergamaa isa kaan, inni humna guddaa qabaatee samii irraa bu'u sanaa, ulfina isaatiin lafa guutuu guutuu ni guuta ture. Nuyi waggoota hedduu duubatti hafneerra; warri jaamummaa keessatti dhaabataniid guddina ergaa sanaa mataa isaa, ergaa Waaqayyoo walga'ii Minneapolis irraa akka ibsaa boba'uutti bahu akka yaade sana gufachiisan, garaa isaanii fuula Waaqayyoo duratti gad of deebisuu, hojii sun akkamitti jaamummaa yaadaa isaanii fi garaa isaanii jabaachuu isaaniin gufachiifame akka ta'e arguudhaan hubachuu qabu.” Manuscript Releases, volume 14, 107–111.

Maal turee, hoggantoota bara 1888 keessatti fincila ifa ta'e akkasiin mul'isan kan uume? Fincila obboleettii White, fincila Qoraah, Daataan fi Abiiraam wajjin walbira qabde sana? Deebiin isaa shakkii tokko malee fincila bara 1863 keessatti argama; fincilli sunis karaa waan Hisqi'eelitti akka xuraa'ummaa isa caalaa guddaa ta'u itti himameef qopheesse. “Yeroo torba” kan Lewwoota digdamii ja'a keessaa tuffachuun, akkasumas gabatee sobaa keessaa galchuun, soba bara 1863 sana

deeggaruun barbaachisaa akka ta’u ni uuma. Kanaafuu, Miller faaya isaa bittinnaa’ee, xurii fi faaya sobaa fi saantima sobaan haguugamee ilaala ture. Mamaaksi biyya lafaa, “seenaa warri injifatan barreessu” jedha.

Inni dhugumaan injifattoota ta’uu baatan iyyuu, warri mootummaa waldaa Adveentistii Laa’odiqeyaa keessatti dura bu’an fincila dhaloota afur keessatti dabalaa dhufe tumsuuf seenaa ibsu tokko ijaaruuf yeroo fi carraaqii baay’ee baasaniiru; kunis fincila sana ifa seenaa dhugaa ergamoonni samiirraa galmeessan irraa baay’ee fagaatu keessa kaa’uuf yaalii godhame dha. Seenaa irra deebi’anii fooyyessuun amala addaa Yesuwitoota Waldaa Kaatolikii ti; akkasumas seenaa irra deebi’anii hiikuun hojii idilee fi ogummaa seenaa barreessitoota Adveentistii Laa’odiqeyaa tureera. Wanti yeroo ammaa kana “seenaa barreessitoota” Adveentistii Laa’odiqeyaa irraa waa’ee yaa’ii General Conference Minneapolis jedhu irratti barreeffamu fakkeenya seenaa irra deebi’anii hiikuu isa beekamaa dha.

Warri finciltuu san keessaa muraasni dhuma irratti yaada geddaratan ta’uu danda’a, garuu wanti akka addatti ta’e seera hin haaqu. Obboleettiin White achi turtee walga’ii sana galmeessituuf ajajamte; sababni isaa fincilli Qoraa, Daataanii fi Abiiraam irra deebi’aa ture. Taateessaawwan Adventistii dhugaa ba’umsicha ergaan qajeelummaa amantiidhaan ta’e hubatame moo hin hubatamne, fudhatame moo hin fudhatamne, yookaan boodarra fudhatame jedhu irratti ijaaruudhaan, dhugaa ba’umsa hafuuraan kakaafame kan fincila Qoraa, Daataanii fi Abiiraamiin fakkeeffame irraa of qusachuu dha.

Galmeen fincila sana keessaa inni tokko kamtu akka booddee qalbii jijjiirratee fi Musee wajjin hoggansatti deebi’ee fudhatame galmeen Musee agarsiisa?

“Qoraah, hafuurri gaggeessaa sochii kanaa, nama Leewwii, maatii Qohaata keessaa, ilma obboleessa Musee ture; inni nama dandeettii fi dhiibbaa qabu ture. Tajaajila godoo qulqulluu irratti ramadamus, inni iddoo isaa irraa gammachuu dhabee ulfina lubummaa hawwuutti ka’e. Aaronii fi mana isaa irratti hojii lubummaa kennamuun, hojii kun duraan ilma angafaa maatii hundumaa irratti kan kufaa ture, hinaaffaa fi gammachuu dhabuu kaasee ture; yeroo muraasaafis Qoraah aangoo Musee fi Aaroniin icciitiidhaan mormaa ture, garuu hojii fincila ifaa tokko illee irratti bobba’uuf hin ija jabaanne ture. Dhumarratti inni aangoo mootummaa fi aangoo amanti lamaan isaanii iyyuu diiguuf karoora jabaan yaade. Namoota isaaf mootummaa qaban argachuu keessatti hin kufne. Godoo Qoraahii fi Qohaatotaa bira, gama kibba godoo qulqulluutti, qubannaan gosa Ruubeen ture; dunkaanonni Dataanii fi Abiiraam, mootummaa gosa kanaa keessaa lama, kan Qoraahiitti dhihoo turan. Mootummoonni kun karoora isaa hawwii aangootiin guutame sanatti saffisaan hirmaatan. Ilmaan ilma angafaa Yaaqoob irraa dhalatanii waan turaniif, aangoon mootummaa isaanii akka ta’e himatan; ulfina lubummaas Qoraah wajjin qooddachuuf murteessan.”

Haalli miiraa saba gidduutti ture karoora Qoraa ni deggera ture. Hadhaa abdiin kutannaa isaanii keessatti, shakkiin isaanii duraanii, hinaaffaan, fi jibbiinsi deebi’anii turan; ammas komiin isaanii gara hoogganaa isaanii obsa qabeessaatti qajeelfame. Israa’elonni yeroo hunda dhugaa kana irraa ilaalcha isaanii ni dhabaa turan; isaan qajeelfama waaqayyoo jala akka turan ni dagatan. Ergamaan kakuu hoogganaa isaanii inni ijaan hin mul’anne akka ture ni dagatan; akka

argama Kiristoos utubaa duumessaa keessatti haguugamee isaan dura adeemaa ture, akkasumas Museen qajeelfama isaa hunda Isaa irraa akka argatu ni dagatan.

“Isaaniin murtii sodaachisaa akka hundi isaanii gammoojjii keessatti du’uu qabanitti of kennuuf hin fedhan ture; kanaafis, kan isaan geggeessaa ture Waaqayyo utuu hin ta’in Musee akka ta’e, akkasumas kan badiisa isaanii labses isa ta’e jedhanii amanuuf sababii kam iyyuu qabachuuf qophaa’oo turan. Tattaaffiin inni lafa irra nama hunda caalaa garraamni ta’e godhe hundinuu fincila saba kanaa tasgabbeessuu hin dandeenye; akkasumas mallattoon dheekkamsa Waaqayyoo sababii jallina isaanii duraanii irraa ka’e, garee isaanii caccabaa fi lakkoofsa isaanii hir’achuun isaanii keessatti mul’ataa utuma jiruu, barumsa sana garaa isaanii keessa hin galchine. Ammas qoramaatiin mo’aman.” Patriarchs and Prophets, 395, 396.

ኢድቪንቲዝም ሎዶቅያ በ1856 ተጀመረ፣ በ1863 ደግሞ በሕጋዊ ምዝገባ የተመዘገበች ቤተ ክርስቲያን ኢድቪንቲስት ሎዶቅያ ሆነች። ቀደም ሲል በተጻፉ ጽሑፋት እንደተመለከተው፣ ሎዶቅያ ከቶ እንደምትድን የሚያረጋግጥ ተነሣሽ ምስክርነት የለም። ከሁኔታዋ ካልተጻጸተች፣ እና በፊላዴልፊያ የተወከለውን ልምምድ ካልተቀበለች፣ ልትድን አትችልም። ሎዶቅያ ከጌታ አፍ በመትፋት የሚፈረድባቸው ሕዝብ ናት። እንደ ሎዶቅያ ቤተ ክርስቲያን፣ ተነሣሽነት ቤተ ክርስቲያን እንደ ጥንታዊቷ እስራኤል በምድረ በዳ እንድትንከራተት እንደተመደበች ይለያል።

Warri finciltoota Israa’el durii keessaa eenyutu waggaa afurtama gammoojjii keessa joora’ee booddee Biyya Abdachiifametti gale? Lubbuun tokkollee hin turre; jooraan isaanii sunis joora Israa’el ammayyaa fakkeesse.

Fincilii Qoraa, Daataanii fi Abiraam (kan fincila bara 1888 fakkeenyaan agarsiisu) irratti hundaa’e, isaan murtii saba irratti kenname, jechuunis waggoota afurtamaaf gammoojjii keessa akka jooraan ramadaman, fudhachuuf fedhii dhabuu isaanii irratti ture. Fincilli bara 1888 immoo, labsii isaan Laa’oodiiqeyaa ta’uu isaanii adda baasee, sababii diddaa ajajamu isaanii irraa kan ka’e waggoota dabalataa hedduuf gammoojjii keessatti akka jooraan ramadaman ibse hoggantoonni diduu isaanii irratti hundaa’e.

“Ergaan A. T. Jones fi E. J. Waggoner nuu nu kenneefame, ergaa Waaqayyoo gara waldaa Laa’oodiiqeyaa dha; namni dhugaa amana jedhee of waamu kam iyyuu, ta’us ifa Waaqayyo irraa kenname sana gara warra kaaniitti hin calaqqisiifneef immoo wayyoo isaaf.” The 1888 Materials, 1053.

Namoonni durii, warri bara 1888tti eegdotta uummataa ta’uu qaban, akka isaan “sooressa ta’anii qabeenyaanis dabalamanii” jiranitti amanan. Haala kana kan dhalche maal akka ture, bara 1888 duraatti, barruu itti aanu keessatti ni ilaalla.

“Lubbuun koo baay’ee gadditeera; namoonni tokko tokko ifaa fi dhugaa argatan hammam saffisaan gowwoomsaa mootummaa Seexanaa fudhatanii qulqullina sobaa tokkoon akka mohaman yommuu argu. Namoonni mallattoolee daangaa Gooftaan akka nu iddoo keenya raajii keessatti akeekamee hubannuuf dhaabe irraa garagalan, gara eessa akka deeman hin beekanitti deemaa jiru.

“Amanamummaa dhugaan finciluu yeroo tokko illee fayyuu danda’a jedhee nan gaaffadha. Kitaaba Patriarchs and Prophets keessatti fincila Qoraa, Daataan, fi Abiiraam qoradhaa. Fincilli kun nama lama qofa osoo hin taane, bal’inaan babal’ate. Inni hooggantoota waldaa keessaa bulchitoota dhibba lamaa fi shantama, namoota beekamoo ta’anin geggeeffame. Fincila maqaa isaa sirriitiin waamaa, gantummaa immoo maqaa isaa sirriitiin waamaa; achiis muuxannoon saba Waaqayyoo durii, amala isaa keessaa wantoota jibbisiisoo hunda wajjin, akka amanamummaadhaan galmeeffamee seenaatti darbu yaadaa. Caaffanni Qulqullaa’oon, ‘Wantoonni kunniin ... nu gorsuuf kan barreeffamanidha; nu warra dhumni addunyaa irra ga’eef’ jedha. Yoo dhiironnii fi dubartoonni beekumsa dhugaa qaban Hogganaa isaanii Guddaa irraa hanga kanaatti gargar fagaatanii hoogganaa guddaa gantummaa fudhatanii Kristoos Qajeelummaa Keenya jedhanii waaman, kunis sababii isaan boolla albuuda dhugaa keessa gadi fageenyaan hin buneefi. Isaan albuuda qaalii wanta buqqaatuu irraa addaan baasuu hin danda’an.”

“Gorsa sob-daneessota hedduu Dubbii Waaqayyoo keessatti waa’ee raajota sobaa dogoggora amantii isaanii wajjin dhufanii, yoo danda’ame immoo warra filatamoo ta’an illee gowwoomsuuf yaalan ilaalchisee kennaman dubbisaa. Akeekkachiisota kana waliin, maaliif waldaan sobaa irraa isa dhugaa addaan baafachuu dadhabdi? Warri karaa kamiinuu akkasitti dogoggorfamanii jiran hundi Waaqayyoo duratti of gadi qabuu, garaadhaa qalbii jijjiirratanii deebi’uu qabu; sababiin isaas isaanii baay’ee salphaatti karaa irraa maqfamaniiru. Isaan sagalee Tiksee dhugaa kan alagaa irraa addaan hin baafanne. Warri akkanaa hundinuu boqonnaa kana muuxannoo isaanii keessaa irra deebi’anii haa ilaalan.”

“Waaqayyoo jaarraa walakkaa ol ta’eef ragaa Hafuura Isaaatiin saba Isaaaf ifa kennaa tureera. Yeroo dheeraa kana hundumaa booddee, dhiironni muraasni fi niitonni isaanii waldaa amantootaa guutuu dogoggora irraa deebisanii, Aadde White sobduu fi gowwoomsituu ta’uu ishee labsuuf hafeeraa? ‘Firii isaanii irraa isaan ni beektu.’”

“Warri kanneen ragaa hunda Waaqayyoo isaaniif kenne tuffachuu danda’anii, eebba sana immoo gara abaarsatti geeddaran, nageenya lubbuu isaanii ofii irrattis haa raafaman. Yoo isaan qalbii hin jijjiiranne, ibsaa isaanii iddoo isaatii ni kaafama. Gooftaan arrabfamuu keessa darbeera. Alaabaan dhugaa, jechuunis ergaa ergamootaa isa jalqabaa, isa lammaffaa, fi isa sadaffaa, biyyootti harkifamee akka lafarra harkifamuitti dhiifameera. Yoo eegdonni akka kanaan ummata karaa dogoggoraatti geessanitti dhiifaman, Waaqayyoo lubbuwwan muraasa itti gaafatamoo godha; sababni isaas, nyaata akkamii bushaayee Isaaaf kennamaa akka ture adda baasuuf qalbii qara qabuu dhabuu isaaniiti.”

“Amantii amantii irraa maqsuun duraanis ni raawwatameera; akkasumas, namoonni Isaa akka salphaatti dogoggorfamanitti, yeroo isaan Dubbii Waaqayyoo ofii isaaniitiin qorachuu mannaa dubbii namootaa irratti hirkatan—akkuma Bere’aanonni ulfina qaban wantoonni kun akkas ta’uu isaanii ilaaluuf godhan sana—akka ta’u agarsiisuuf, Gooftaan dhimmoota akkasii akka guddatan ni eyyameera. Akkasumas, wantoonni gosa kanaa akka raawwataman Gooftaan ni eyyameera, akeekkachiisni kennamuuf, jechuunis wantoonni akkasii akka ta’an beekamuuf.”

“Fincilli fi gantummaa irraa jal’achuun qilleensa nuti hafuura baafannu keessa iyyuu jiru. Yoo nuti amantiidhaan lubbuu keenya gargaarsa ofii hin qabne Kiristoos irratti hin rarraafne ta’e,

isaaniin ni miidhamna. Namoonni amma akkas salphaatti yoo dogoggorfaman, yeroo Seexanni ofii isaa Kiristoos fakkeessee, dinqiiwwan hojjettus, akkamitti dhaabbatu? Yeroo sanatti inni soba isaatiin eenyutu hin raafamne—yommuu inni Kiristoos ta'uu dubbatu, garuu dhugumaan Seexana qofa ta'ee nama Kiristoos fudhatee, hojii Kiristoos fakkaatan mul'isuu dha? Uummata Waaqayyoo Kiristoosota sobaa irratti amanamummaa isaanii kennuu irraa maaltu dhowwa? 'Isaan duukaa hin bu'inaa.'”

“Barsiisonni sirriitti hubatamuu qabu. Namoonni dhugaa lallabuuf fudhataman jabeessamanii dhaabbachuu qabu; sanaan doonii isaanii bubbee fi qilleensa jabaan dura ni dhaabbatti, sababni isaas kiiyyoon sun isaan cimsee qaba. Gowwoomsitoonni ni baay'atu, fincilaas maqaa isaa sirriitiin waamuu qabna. Nuyi guutuu meeshaa waraanaa uffannee dhaabbachuu qabna. Lola kana keessatti namoota qofa hin qunnamnu, garuu bulchiitotaa fi aangowwan wajjin wal falmanna. Nuyi foonii fi dhiiga irratti wal hin lolnu. Efesoon 6:10–18 waldoota keenya keessatti of eeggannoodhaanii fi humnaan akka dubbifamu haa ta'u.” Notebook Leaflets, 57, 58.